

BAKER TILLY

вул. Фізкультури, 28
Київ, 03680
Україна

Т: + 380 (44) 284 18 65
Ф: + 380 (44) 284 18 66

info@bakertilly.ua
www.bakertilly.ua

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Керівництву Державного підприємства «Енергоринок»

Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності Державного підприємства «Енергоринок» («Підприємство»), що складається з балансу (звіту про фінансовий стан) на 31 грудня 2017 р. та звіту фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про зміни у власному капіталі та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком впливу питань, описаних в розділі «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Підприємства на 31 грудня 2017 р., та її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Положень (стандартів) бухгалтерського обліку України («П(С)БО»).

Основа для думки із застереженням

- Існують ознаки того, що чиста реалізаційна вартість поточної дебіторської заборгованості за поставлену електричну енергію та іншої поточної дебіторської заборгованості окремих дебіторів станом на 31 грудня 2017 року може бути значно нижче за її балансову вартість в розмірі 19 237 664 тисяч грн. (31 грудня 2016 року: 20 708 328 тисяч). Це, в основному, заборгованість підприємств, що перебувають у стані банкрутства, заборгованість підприємств, на значній території ліцензованої діяльності яких проводиться антитерористична операція, заборгованість підприємств, які знаходяться на анексованій Російською Федерацією Автономній Республіці Крим. Підприємство не визнавало резерв сумнівних боргів стосовно такої дебіторської заборгованості. Як наслідок, ми не змогли оцінити, чи існувала потреба в будь-яких коригуваннях балансової вартості поточної дебіторської заборгованості за поставлену електричну енергію, іншої поточної дебіторської заборгованості, відповідних резервів сумнівних боргів та фінансового результату після оподаткування та сукупного доходу за роки, що закінчилися 31 грудня 2017 та 2016 року.
- Довгострокова дебіторська заборгованість включає заборгованість покупців за електропостачання, строки сплати якої було реструктуровано від 2019 року до 2045 року. Станом на 31 грудня 2017 року така заборгованість відображені в звіті про фінансовий стан за її первісною вартістю в сумі 10 673 493 тисяч грн. (31 грудня 2016 року: 10 388 622 тисяча грн.). На момент відстрочення платежу Підприємство не визначило та не визнало у складі фінансових результатів відповідного періоду різниці між справедливою вартістю дебіторської заборгованості та номінальною сумою грошових коштів та/або їх еквівалентів, що підлягають отриманню за постачання електричної енергії. Окрім цього Підприємство не здійснило перегляд балансової вартості таких фінансових активів та не визнало збитки від знецінення внаслідок зменшення їх корисності на 31 грудня 2017 та 2016 року на основі аналізу теперішньої вартості очікуваних грошових потоків, дисконтованих за поточною ринковою ставкою відсотка на подібний фінансовий актив. На нашу думку, це не відповідає вимогам П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» та П(С)БО 13 «Фінансові інструменти». Ми не мали змоги визначити суми коригувань довгострокової дебіторської

заборгованості, нерозподіленого прибутку та відповідних елементів, що формують звіт про фінансові результати за роки, які закінчилися 31 грудня 2017 року та 2016 року.

3. Підприємство не надало нам інформацію стосовно переліку пов'язаних сторін, а також не наводило в примітках до фінансової звітності інформацію про пов'язані сторони та операції з ними, включаючи операції з провідним управлінським персоналом Підприємства, окрім директора. Ми не мали можливості отримати достатні та прийнятні аудиторські докази стосовно повноти та коректності оцінок керівництва стосовно відсутності пов'язаних сторін та розкриття інформації про пов'язані сторони та операцій з ними. Як наслідок, ми не мали змоги визначити, які саме коригування потребували розкриття інформації про пов'язані сторони та операції з ними в примітках до фінансової звітності у відповідності з П(С)БО 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних осіб». Наша аудиторська думка щодо фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року, була відповідно модифікована.
4. Станом на 31 грудня 2017 та 2016 років Підприємство обліковувало в складі інших поточних зобов'язань суми нарахованого податку на додану вартість з проданої в 2000-2003 році електричної енергії, строк сплати яких на звітну дату не настав. Такі суми податку включаються до складу податкових зобов'язань або коригують податкові зобов'язання в декларації з ПДВ за касовим методом в період погашення покупцями заборгованості за раніше поставлену електричну енергію. Оскільки, як зазначено в параграфі № 2 розділу «Основа для думки із застереженням», сплату заборгованості таких покупців було реструктуровано на термін, що перевищує 12 місяців з дати балансу, такі суми податку не будуть погашені протягом 12 (дванадцяти) місяців, починаючи з дати балансу. На нашу думку, зважаючи на наведену вище інформацію, суми такого податку на додатку вартість з балансовою вартістю 168 624 тисяч грн. та 212 012 тисяч грн. станом на 31 грудня 2017 та 2016 років, відповідно, мають бути відображені як довгострокові зобов'язання Підприємства і, як наслідок, станом на 31 грудня 2017 та 2016 років інші поточні зобов'язання мають бути зменшені, а інші довгострокові зобов'язання збільшенні на 168 624 тисяч грн. та 212 015 тисяч грн. відповідно.
5. Станом на 31 грудня 2017 та 2016 років в складі інших поточних зобов'язань відображені зобов'язання з податку на додану вартість в сумі 107 468 тисяч грн. та 110 972 тисяч грн. відповідно, які були нараховані в минулих роках на суми визнаних Підприємством інфляційних згідно до рішень судових інстанцій. Оскільки, на нашу думку, інфляційні не є об'єктом оподаткування ПДВ, суми такої визнаної Підприємством заборгованості не відповідають критеріям визнання зобов'язання. В результаті станом на 31 грудня 2017 року інші поточні зобов'язання мають бути зменшені, а нерозподілений прибуток збільшений на 107 468 тисяч грн. Одночасно інший операційний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року, має бути зменшений на 3 504 тисячі грн., а залишки на початок періоду інших поточних зобов'язань мають бути зменшені, а нерозподілений прибуток - збільшений на 110 972 тисяч грн. Наша аудиторська думка щодо фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року, була відповідно модифікована.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА») (видання 2015 року), затверджених у якості національних стандартів аудиту рішенням Аудиторської палати України №344 від 04 травня 2017 р. Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Підприємства згідно з Кодексом Етики Професійних Бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, що, наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Додатково до питань, описаних в розділі «Основа для думки із застереженням», ми визначили, що відсутні ключові питання аудиту, про які необхідно повідомити в нашому висновку.

Пояснювальний параграф

Ми звертаємо Вашу увагу на Примітку 2 до цієї фінансової звітності, у якій вказано, що згідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» № 2019- VIII від 13 квітня 2017 року, з 1 липня 2019 року, буде запроваджений новий ринок електричної енергії. Згідно із статтею 15 Закону України «Про ринок електричної енергії» Компанія як оптовий постачальник електричної енергії буде здійснювати діяльність до повного погашення своєї кредиторської та дебіторської заборгованості за електричну енергію. Висловлюючи нашу думку із застереженням, ми не брали до уваги це питання.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з Річної інформації емітента цінних паперів за 2017 рік, але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо, на основі проведеної нами роботи, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до П(С)БО та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Підприємство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Підприємства.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашиими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ідентифікуємо та визначаємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Підприємства;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок та відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів здатність Підприємства продовжувати безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наши висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Підприємство припинити свою діяльність на безперервній основі.
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, виявлені під час аудиту, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявленими нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали доречні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їх про всі стосунки та інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора окрім випадків, коли законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Сергій Кесарєв.

ТОВ «БЕЙКЕР ТІЛЛІ УКРАЇНА»

Свідоцтво про внесення в Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності № 2091
Видане 26 січня 2001 року
Продовжене до 30 липня 2020 року
Код єДРПОУ: 30373906

19 квітня 2018 року
Київ, Україна

Реєстраційний № 18-056

Сергій Кесарєв

Директор управління аудиту
Сертифікований аудитор
Сертифікат аудитора: серія А № 5614
Виданий 25 грудня 2003 року
Продовжений до 25 грудня 2018 року